

68 **SALON**

30-7-2024 | NACIONAL

Glumac Matija Čigir igra u monodrami 'Jimmy Čorak', u režiji Ivana Plazibata

'WESTERN DOPUŠTA SUDAR DVA STEREOTIPNA MUŠKA PRIČA DOPUŠTA

Razgovarala TAMARA BORIĆ Fotografije KARLA JURIĆ

Na sjecištu prerije i pustinje, netom prije nego što će sunce dosegnuti zenit, a sat na zvoniku otkucati podne, Jimmy Čorak i Johnny Brada zauzet će svoje pozicije za kaubojski dvoboj. Posegnut će za svojim revolverima i naciljati jedan u drugoga. Dvoboj će nepovratno promijeniti njihove živote - metak jednog od njih naći će se u srcu drugoga, a riječi drugoga pogodit će prvog točno u srce. U nastojanju da dokaže kako je najbolji revolveraš na cijelom svijetu, Jimmy Čorak kreće u avanturu života koja će dovesti u pitanje sve što misli da zna o sebi i svom identitetu.

Predstava "Jimmy Čorak" redatelja Ivana Plazibata, koristeći žanr vesterna, pripovijeda arheptipsku priču o sinu i ocu, njihovoj fizičkoj razdvojenosti, ali unutarnjoj neraskidivoj povezanosti, paradoksalnim potrebama sina da se s ocem istovremeno poveže i od njega separira. U predstavi igra Matija Čigir, a premijerno će se na Dubrovačkim ljetnim igrama izvesti 1. kolovoza na taraci tvrđave Revelin.

Matija Čigir rođen je u Zagrebu 1991., a studij glume na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu završio je 2015. Od tada je stalni član glumačkog ansambla zagrebačkoga Gradskog kazališta Trešnja. Glumi u gotovo svim predstavama s repertoara, a 2018. primio je Nagradu hrvatskog glumišta za najbolju mušku ulogu u lutkarskim predstavama ili predstavama za mlade.

NACIONAL: Predstavu "Jimmy Čorak" premijerno ćete izvesti na Dubrovačkim ljetnim igrama, kako je došlo do ove suradnje KunstTeatra i Igara?

Planirali smo predstavu postaviti ove godinu u Kunstu, u koprodukciji Punctuma i Kuće Klajn, a onda nas je na suradnju pozvala ravnateljica Igara Senka Bulić. Hvala njoj i Igrama što prepoznaju nezavisnu scenu pa će "Jimmy" premijerno biti izveden 1. kolovoza u Dubrovniku, na Revelinu, a u Zagrebu će igrati od 12. rujna.

NACIONAL: Kakva su vam iskustva s Igrama?

Nemam mnogo iskustva s Igrama, kao student sudjelovao sam na ceremoniji otvaranja, uskočio u jednu od korskih uloga u "Kralju Edipu" Eduarda Millera i bio dio glumačke družine u Magellijevu "Hamletu" na Lovrijencu.

Kad me pitate za iskustva s Igrama, iz nekog razloga moj mozak ne razmišlja samo o Igrama,

Glumac Matija Čigir glumac je i autor predstave 'Jimmy Čorak'

nego o Dubrovniku općenito i svemu što sam ovdje radio. Pri prvim susretima još kao mladi student divio sam se njegovoj ljepoti i veličini i snazi u svakom smislu, kasnije mi je postao neka vrsta mita, neka nepoznanica, što je paradoksalno jer se to dogodilo nakon odslušanih predavanja Ivce Kunčevića o Igrama i ambijentalnom teatru, dok mi nije postalo jasno da su u prvom redu zaštitnici Igara i njihov smisao publika i Dubrovčani i grad koji diše.

NACIONAL: Posljednjih godina ljetni festivali

su u problemima, nažalost, međutim DLJI jedini održava visoku razinu umjetničke kvalitete. Kakva je važnost Dubrovačkih ljetnih igara za hrvatsku kulturu i koliko je vama kao glumcu važno nastupiti baš u Dubrovniku?

Ne znam koliko Igre gube ili dobivaju na kvaliteti jer nisam svako ljeto na festivalu, a kada jesam ne mogu popratiti cjelokupni program, a isto je i s ostalim festivalima i stoga ne mogu dati svoj sud o nacionalnim festivalima. Oni su na neki način i

koja će se premijerno izvesti 1. kolovoza na Dubrovačkim ljetnim igrama

U KUĆI KLAJN, O MASKULINITETA, 'NA PRVU' I OŠTA STRIPOVSKI I FILMSKI PRISTUP'

osnovani s ciljem prikazivanja autentičnosti svog lokaliteta i svega što u njega spada, povijest, kulturno naslijeđe i njegovo očuvanje i to na način na koji nitko drugi ne bi te tako još više utvrditi i ukorijeniti svoju pripadnost, a i poslati neku vrstu poruke i slike dalje u svijet, sliku o gradu, ali i o državi. Zato je njihova važnost ogromna i odgovorna. Pitanje ostaje koliko je otvoren prostor za modernija promišljanja i otvorenost promjenama, a da je to novo promišljeno, a ne "ofrije" i nasilu.

Nikada nisam mislio da mi je bitno nastupati na DLJI-ju, ne znam je li to vezano za moje glumačke godine i iskustvo, ali zasad mi je bitno da igram bilo gdje, bitno mi je glumiti i isti me žar i problemi muče bez obzira na grad u kojem nastupam ili u kojem kazalištu ili pred kojom publikom. Tim više jer smo predstavu radili prvo u Kući Klajn, a onda duži period u KunstTeatru i nastajala je zapravo u black boxu, a u Dubrovniku imamo tri probe prije premijere, što zapravo ne ostavlja dovoljan prostor da grad, ambijent, u našem slučaju teraca Revelin, postane integralni dio predstave kao što je to s drugim produkcijama DLJI-ja.

NACIONAL: Riječ je o monodrami, je li ovo prvi put da igrate monodramu, kako ste se upustili u to?

Prije nešto više od dvije godine radili smo projekt financiran na Javnom pozivu za programe digitalne prilagodbe i kreiranje novih kulturnih i edukativnih sadržaja, za koji smo trebali producirati videosadržaj. Bili smo na rezidenciji u Kući Klajn u Klanjcu, zatvorili smo se 10-ak dana i krenuli iz nule. Stvorili smo materijal koji je bio zanimljiv i puno širi od onoga što je bio cilj tadašnjeg projekta, odnosno projektnih obaveza, pa smo zaključili da bismo jednoga dana trebali nastaviti rad i napraviti predstavu s jednim glumcem. Taj rad se, evo, nastavio nakon dvije godine čekanja, ali u nekoj potpuno drugačijoj formi i izričaju.

A kako sam se upustio u to ne znam ni sam, na neki način nisam se ni okrenuo, a već je sve bilo riješeno, projekt je prijavljen na natječaj, prošao, dogovorena je koprodukcija i bio sam doveden pred gotov čin. Nisam imao drugog izbora nego reći da, jer da se mene pitalo prvo bi na površinu isplivale sve moje slabosti i neodlučnosti jer uvijek sam mislio da ako radiš monodramu, moraš biti najsigurniji glumac na svijetu. Stoga mi je sada drago da su inicijativu preuzeli drugi, a ja sam shvatio da je zajedništvo, ta osnovna i najbitnija karika u kazalištu, ovdje itekako prisutna iako je riječ o monodrami i na sceni se zapravo ne osjećam kao da

sam sam i ne osjećam da publika gleda mene, nego predstavu koju smo zajednički stvorili.

NACIONAL: Uz redatelja Ivana Plazibata ste i autor, znači li to da ste improvizirali ili ste imali tekstualni predložak? Kako su izgledale pripreme predstave?

Ovo je autorski projekt redatelja Ivana Plazibata, dramaturginje Ivane Vuković i mene. Sav materijal smo osmislili i oblikovali zajedno krenuvši od nule. Ako se dobro sjećam, početak tog rada za digitalnu prilagodbu započeo je riječima dramaturginje "ajmo malo razmisliti što nas u kazalištu zanima, čime bismo se htjeli baviti, a da nismo imali prilike i što sve želite da bude u predstavi, u ideji je dozvoljeno sve". Velik je bio gušt sudjelovati i primjećivati kako se svi odvajamo, odlazimo u neki svoj prostor, razmišljamo pa se vraćamo s artikuliranim idejama i željama pa onda opet odvajanje pa ponovno spajanje.

Tada, u spomenutoj rezidenciji, imali smo tako reći ekskluzivne uvjete, radili smo što smo htjeli i vremena koje nas nije opterećivalo nekim "deadlineom" te je nastajao materijal koji se samo širio i nekako se sam od sebe složio u cjelinu, imao je glavu i rep. Trebalo je neko vrijeme da se vratimo u temu i ritam nakon dvije godine puštanja materijala, ali vratili smo se na mjesto zločina u Kuću Klajn i ponovno ga zavrtjeli.

NACIONAL: Kako su izgledale te pripreme?

U mojoj glavi pripreme su počele puno prije prve probe, to je uglavnom bila moja borba sa strahovima, a kasnije s početkom ovog petotjednog procesa, osim borbe s vrućinama, bilo je izazovno vratiti se u materijal koji se dvije godine ostavio po strani. Naprosto su teme koje smo otvorili tada bile nešto što me otvaralo i pogonilo. Ne bih rekao da više nisu prisutne u meni, samo su na neki način u meni "prožvakanije" i preobrazile su se u nešto drugo, čime se ostvario neki zreliji pristup tematici.

NACIONAL: KunstTeatar, čija je ovo produkcija i u kojem ste igrali u nekoliko predstava, dobar je primjer nezavisne kazališne scene, a uz to još imaju i vlastiti prostor. Vi ste u ansamblu zagrebačkog Kazališta Trešnja i upoznati ste s funkcioniranjem obaju oblika kazališta. Koje su prednosti i mane nezavisne scene, odnosno stalnog angažmana?

Iz glumačke perspektive, institucija mi daje mogućnost da se bavim svojim poslom svaki dan, s kolegama koje već dobro poznajem, u nekoj sigurnoj okolini i uvjetima rada uz vrlo važnu financijsku stabilnost. U Trešnji igramo jako velik broj

predstava i ponekad je teško održavati entuzijazam i svježinu, dogodi se da se osjećam kao broj, bez obzira na umor i motivaciju moram se uključivati i isključivati iz predstave pa u probe i obrnuto. Često se događa da projekt završi odmah, a onda počinje novi.

Jedna velika razlika o kojoj sve više razmišljam je ta da u nezavisnoj produkciji ljudi rade ono što žele, što ih pogoni iznutra, što često u instituciji nije slučaj, a kada je tako, onda je prepreka sve manje, užitek je veći i svaki trenutak se više pamti. Nevjerojatno je koliki entuzijazam i zajedništvo ostvaruju ljudi u nezavisnim produkcijama, naravno i u institucijskim, ali čini mi se puno rjeđe.

NACIONAL: U ovoj se predstavi u žanru vesterna bavite odnosom Jimmyja Ćorka i Johnnyja Brade, odnosno oca i sina koji su u međusobnom dvoboju. Zašto vas intrigira taj odnos, zašto vam je važan?

Predstava se bavi odnosom Jimmyja Ćorka prema samome sebi i prema svom ocu za kojeg je upravo saznao da postoji jer nije znao da ga uopće ima. Otac nema ime. Johnny Brada je samo jedan od antagonista, čovjek koji obožava smrt i dobiva priliku da je upozna, oči u oči. Odnos Jimmyja i oca bitan je za ovu predstavu, uvelike i utoliko što odnosa nema, on direktno ne postoji.

Jimmyjeva najveća životna odluka, koju donosi kao dječak, u direktnoj je vezi s osobom koje nema i upravo će ga ta odluka dovesti do prvog i posljednjeg susreta sa svojim ocem. Odluka koja je trebala potpuno anulirati i izbrisati oca dovest će ga do njegove potpune afirmacije.

NACIONAL: Zašto ste odlučili baš za vestern? Što se može na taj način naglasiti?

Vestern dopušta sudar dvaju maskuliniteta, "na prvu" stereotipna muška priča dopušta stripovski i filmski pristup, svima nam je poznata i spaja nas u nekoj sličnoj točki kad vidimo čovjeka u čizmama i s kaubojskim šeširom, a taj prostor arhetipskih principa vesterna dopušta nam da se pitamo kako nešto čega nema može biti bitno i toliko indirektno prisutno.

NACIONAL: Koji su planovi s predstavom nakon Igara? To je koprodukcija više umjetničkih organizacija. Koje su prednosti takvih koprodukcija osim, naravno, podjele troškova?

Projekt je koprodukcija umjetničkih organizacija Punctum, Kuća Klajn i DLJI-ja. Nakon premijere na Igrama čeka nas premijera u rujnu u KunstTeatru i listopadu u Kući Klajn i dalje se nadam životu ove predstave, a on ovisi o reakcijama publike.